

WYMIANA DOŚWIADCZEŃ POMIĘDZY POLSKĄ I BRYTYJSKĄ POLICJĄ KONNĄ

podkom. Izabela Dobrowolska

specjalista
Zakładu Kynologii Policyjnej CSP

st. asp. Jacek Krakowski

specjalista
Wydziału Prewencji KWP w Katowicach

W dniach 18–25 maja 2014 r. odbyły się spotkania w ramach projektu pt. „Żaden jeździec, który swoją sztukę posiadał należycie, nie ma siebie za doskonałego – międzynarodowa wymiana wiedzy i doświadczeń polskiej i brytyjskiej Policji konnej”, realizowanego przez Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach. W skład polskiej delegacji wchodziła grupa 20 przedstawicieli, w tym: 2 funkcjonariuszy Wojska Polskiego, 2 funkcjonariuszy ze Straży Granicznej oraz 16 przedstawicieli z komend wojewódzkich/Stołecznej Policji, mających na swoim stanie konie służbowe, a także funkcjonariusz z Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Przy wyborze przedstawicieli z krajowych jednostek przyjęto zasadę, by do udziału w projekcie zostały skierowane osoby mające bezpośredni kontakt z końmi służbowymi poprzez realizowanie służby z wykorzystaniem koni służbowych lub biorące udział w ich szkoleniu.

Przebieg wizyt został podzielony na dwa etapy. Pierwszy etap trwał dwa dni, podczas których funkcjonariusze z Polski zostali podzieleni na 3 grupy, a każda z grup udała się do trzech różnych brytyjskich jednostek konnych znajdujących się w miejscowościach: Bristol, Liverpool oraz Preston. Zastosowanie takiego podziału delegacji było koniecznym warunkiem do spełnienia przez polską stronę w celu zapobieżenia dezorganizacji pracy brytyjskich komórek konnych Policji. W drugim etapie projektu polscy przedstawiciele złożyli już wspólnie wizyty w londyńskich jednostkach policji i wojska, w tym:

- Metropolitan Police Mounted Branch (120 koni),
- Metropolitan Police Specialist Training Center,
- The Household Cavalry Mounted Regiment (240 koni).

System kadrowy funkcjonujący w komórkach konnych Policji w Wielkiej Brytanii

Aktualnie w strukturach komórek konnych Policji funkcjonujących w Wielkiej Brytanii utrzymuje się od 12 do 120 koni

służbowych. W ogólnie przyjętym systemie kadrowym funkcjonującym w tego typu jednostkach znajdują się:

- oficer – mający nadzór nad pracą podległej komórki konnej Policji;
- sierżant – odpowiedzialny za przydzielanie koni służbowych podległym mu policjantom-jeźdźcom, kierowanie ich do służby, żywienie koni, szkolenie oraz zapewnienie dobrostanu koniom;
- policyjny instruktor jeździectwa – odpowiedzialny bezpośrednio za szkolenie koni i jeźdźców oraz właściwe żywienie koni;
- policjanci-jeźdźcy – ich stan etatowy odpowiada liczbie posiadanych koni służbowych w danej jednostce konnej, jednak nie może być ich mniej niż 12;
- pracownicy cywilni – są odpowiedzialni za oporządkanie koni, dbanie o porządek na terenie budynków gospodarczo-stajennych, biorą czynny udział w szkoleniu koni pod nieobecność policjantów-jeźdźców oraz dbają o wygląd i właściwą pielęgnację koni;
- wolontariusze – uczestniczą w szkoleniu jeździeckim przeprowadzanym pod nadzorem policyjnego instruktora jeździectwa.

SŁUŻBA KONNA

Organizacja służby konnej w Wielkiej Brytanii

Służba patrolowa policjantów-jeźdźców pełniona jest w systemie 8-godzinnym, w tym tylko 4 godziny brytyjscy policjanci poświęcają na „aktywny” patrol, pozostałe 4 godziny przeznaczane są na prace porządkowe i administracyjne, codzienną konserwację rzędu jeździeckiego, przerwę w służbie, dojazd do rejonu pełnienia służby, a w uzasadnionych przypadkach przeprowadzają ćwiczenia doskonalące ze swoim koniem. Każda brytyjska komórka konna Policji ma na swoim stanie przystosowane do transportu koni samochody ciężarowe mogące pomieścić od 4 do 8 koni (fot. nr 1 i 2).

■ Fot. nr 1. Samochód ciężarowy do transportu koni (I. Dobrowolska)

■ Fot. nr 2. Wnętrze samochodu ciężarowego do transportu koni (I. Dobrowolska)

Możliwości transportowe pojazdów zwykle przekraczają aktualny stan koni służbowych w danej komórce. Wszyscy brytyjscy policjanci-jeźdźcy posiadają stosowne uprawnienia do kierowania tymi pojazdami, co umożliwia optymalne wykorzystanie patroli konnych w danym rejonie. Policja brytyjska kładzie duży nacisk na mobilność komórek konnych Policji. System żywienia koni służbowych w Policji brytyjskiej jest niesformalizowany przepisami prawa. Brak jest z góry określonych stawek żywieniowych dla koni. Panuje zasada indywidualnego doboru dawki żywieniowej dla każdego konia, która uzależniona jest m.in. od intensywności pracy konia, jego wieku i ogólnej kondycji. Według opinii Brytyjczyków jest to sprawdzony i bardzo racjonalny system żywienia koni. Wartą podniesienia kwestią jest również standaryzacja wyglądu ubioru policjanta-jeźdźcy oraz konia służbowego poprzez stosowanie jednakowego rzędu jeździeckiego we wszystkich komórkach konnych Policji. Dodatkowo,

wszystkie patrole konne pełniące służbę na wyspach charakteryzują się jednakowym wyglądem koni służbowych poprzez stosowanie np. przycinania na jednakowej długości ogona końskiego czy jednakowe zaczesywanie grzywy. Takie rozwiązanie dbałości o wygląd patroli konnych sprzyja promocji Policji w społeczeństwie. O tym, jak to jest istotne dla brytyjskiej Policji świadczy również fakt, że połowę czasu służby brytyjscy policjanci-jeźdźcy przeznaczają na zabiegi pielęgnacyjne dla koni oraz konserwację i czyszczenie rzędu jeździeckiego (fot. nr 3).

■ Fot. nr 3 (I. Dobrowolska)

Każda komórka konna Policji w Wielkiej Brytanii posiada swoją własną bazę stajenną, w której na indywidualnym wyposażeniu znajduje się: ujeżdżalnia z przystosowanym podłożem do treningu koni, trawiaste padoki wykorzystywane do wypasania koni, kryta hala przeznaczona do treningu koni, karuzela przeznaczona do wymuszania ruchu u koni bez obciążania ich jeźdźcami. Ponadto w stajniach zainstalowane są lampy solarne dla koni oraz „szafki alarmowe”, które wykorzystuje się w przypadku zaistnienia pożaru (fot. nr 4), a w większych jednostkach konnych na wyposażeniu znajduje się również kuźnia (fot. nr 5) wraz z podkuwaczem – czyli osobą cywilną wykwalifikowaną do kucia koni oraz zatrudnioną na stałe w Policji. Na terenie niektórych jednostek znajduje się gabinet weterynaryjny wraz z odosobnionymi bokсами przeznaczonymi do izolacji chorych koni. Oprócz tego, w regularnych odstępach czasu, zwykle co 3 miesiące, sprawdzane jest, przez wykwalifikowane osoby, właściwe dopasowanie rzędu jeździeckiego indywidualnie do każdego konia służbowego. Powyższe przedstawione działania mają na celu zapewnienie optymalnych warunków utrzymania i zapewnienia dobrostanu koniom służbowym.

Brytyjskie komórki konne Policji, oprócz realizacji podstawowych zadań służbowych, podejmują działania na rzecz budowania w społeczeństwie wizerunku hipologii policyjnej opartej na tradycjach i doświadczeniach jeździeckich. Każda komórka konna propaguje swoją działalność poprzez prezentowanie umiejętności wyszkolenia jeździeckiego funkcjonariuszy i wytrenowania koni na pokazach odbywających się podczas dużych imprez sportowych lub podczas dni otwartych w poszczególnych jednostkach konnych Policji. Zebrane w czasie występów pieniądze przekazywane są fundacjom, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt i w których znajdują się emerytowane konie policyjne. Środki przeznaczone są na ich utrzymanie i ewentualne leczenie tych zwierząt. W ten sposób brytyjska Policja poradziła sobie z problemem utrzymania emerytowanych koni służbowych (fot. nr 6).

Fot. nr 4. Szafka alarmowa (I. Dobrowolska)

Fot. nr 5. Kuźnia (I. Dobrowolska)

Fot. nr 6. Pokaz umiejętności jeździeckich funkcjonariuszy i ich koni służbowych z Metropolitan Police Mounted Branch (I. Dobrowolska)

Organizacja szkolenia jeźdźców i koni służbowych

W brytyjskiej Policji konnej wprowadzono trzystopniowy system oceny przydatności konia do służby oraz adekwatny system szkolenia policjantów-jeźdźców:

- A – młody koń w szkoleniu;
- B – koń, który ukończył szkolenie A, i może być używany w służbie o niskim natężeniu ruchu oraz może być dosiadywany przez bardziej doświadczonych policjantów-jeźdźców;
- C – koń używany do każdego rodzaju służby, mogą go dosiadać wszyscy policjanci-jeźdźcy.

Fot. nr 7a. Doświadczony koń idzie pierwszy, za nim młody koń uczy się prawidłowo pokonywać przeszkodę w postaci przejazdu pod transparentem (J. Krakowski)

Konie służbowe z grupy A szkolone są tylko przez doświadczonych jeźdźców. Po osiągnięciu przez konia poziomu C przekazywany jest on mniej doświadczonemu jeźdźcy. System szkolenia policjantów-jeźdźców jest taki sam jak w przypadku koni służbowych. Generalną zasadą szkoleniową w brytyjskiej Policji konnej jest reguła: „doświadczony koń – młody policjant-jeździec, młody koń – doświadczony policjant-jeździec”, w ten sposób optymalnie wykorzystywany jest potencjał doświadczeń ludzi i zwierząt uczących się wzajemnie od siebie. Kolejną metodą stosowaną przez Brytyjczyków w szkoleniu młodych koni służbowych jest trening konia polegający na naśladownictwie. Jak twierdzą brytyjscy policyjni instruktorzy jeździectwa: „nikt z nas nie potrafi mówić w języku końskim lepiej niż doświadczony koń” (fot. nr 7a i 7b).

SŁUŻBA KONNA

■ Fot. nr 7b. Nauka pokonywania przeszkody (J. Krakowski)

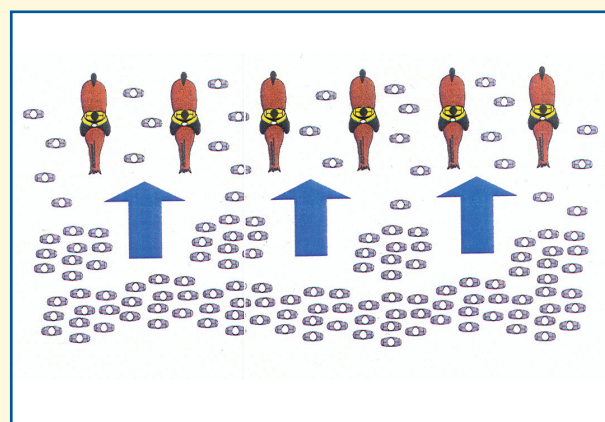
Taktyka i technika współdziałania pododdziału konnego

Dużą uwagę w brytyjskiej Policji konnej przywiązuje się do współdziałania pododdziału konnego z szykiem pieszym, gdzie podczas symulacji przeprowadzanych w miasteczku symulacyjnym, znajdującym się na terenie Metropolitan Police Specialist Training Center, używa się realnych środków pozoracji pola walki oraz wdraża się wiele rozwiązań mających na celu dostosowanie działań do rzeczywistych warunków, jakie występują podczas przywracania naruszonego porządku publicznego.

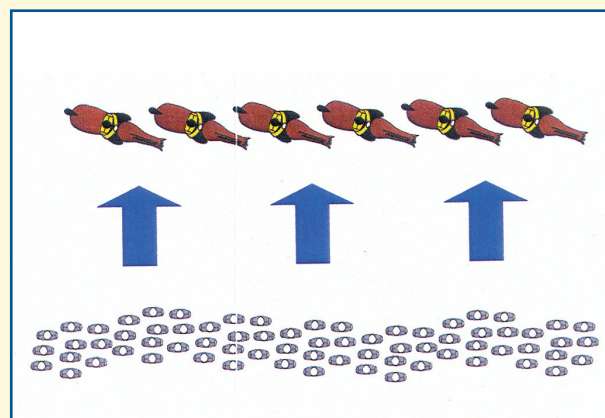
Zaprezentowane przez Metropolitan Police symulacje z zakresu taktyki i techniki użycia pododdziału konnego podczas przywracania naruszonego porządku publicznego ujawniły pewne różnice we współdziałaniu. Ogólne zasady formowania szyków, kordonów czy tyralier w brytyjskiej Policji konnej są zbliżone ze stosowanymi w polskiej Policji. Jednak zaprezentowany sposób przemieszczania pododdziałów konnych względem pododdziału pieszych narzuca na konie przyjęcie ciężaru „zdobywania terenu”. Zaprezentowana taktyka ukazała, jak ten sposób działania może być skuteczny w zapanowaniu nad agresywnym tłumem. Pododdział pieszych w brytyjskiej Policji stosowany jest z reguły jako element wsparcia dla pododdziału konnego przy działaniach rozpraszających tłum. Opisany schemat działania pododdziałów konnych został zaprezentowany na poniższych rysunkach oraz fotografiach. Ponadto zaobserwowano różnice w sposobie formowania pozycji wyjściowej pododdziału konnego. W brytyjskich pododdziałach konnych główną zasadą stosowaną podczas formowania szyków konnych jest wykorzystanie naturalnego popędu stadnego tych zwierząt. Dlatego Brytyjczycy formują pozycję wyjściową pododdziału konnego w kształcie jednej linii, ustawianego w bliskich odstępach za pododdziałem pieszych, tak aby konie mogły widzieć siebie nawzajem. Przemieszczanie pododdziału konnego z pozycji wyjściowej przed front szyku pieszego odbywa się poprzez rozsuniecie się pododdziału pieszego na boki. Pododdział konny w ten sposób nie traci czasu na formowanie tyralier przed kordonem pieszych, lecz może od razu po wycofaniu się pododdziału pieszego przejść do „zdobywania terenu”. Oczywiście zaprezentowana taktyka i technika współdziałania pododdziału konnego z pieszym, wykorzystywana do przywracania naruszonego porządku publicznego, musi zostać dostosowana do realnych warunków topograficznych panujących na ulicach i stadionach miast,

jednak w ocenie uczestników wymiany została oceniona jako bardzo skuteczna. Według opinii brytyjskiej Policji minimalna liczba przeprowadzanych symulacji szkoleniowych pododdziałów konnych z pieszymi w danym roku nie powinna być mniejsza niż 12. Jest to optymalna liczba szkoleń, która pozwala na utrzymanie dobrego poziomu wyszkolenia, zarówno pododdziału pieszego, jak i konnego we wspólnym współdziałaniu.

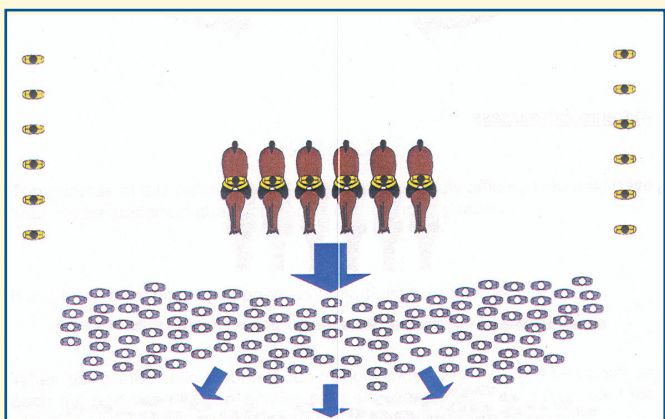
Schemat działania pododdziałów konnych z pododdziałami pieszymi został zaprezentowany na poniższych rysunkach (A Guide to National Mounted Branch Public Order Tactics, Version 2 Dated August 2010) oraz fotografiach.

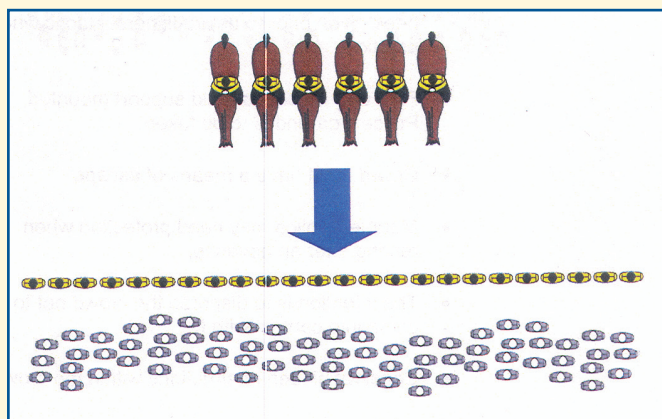
■ Stanie konno w kordonie podczas przechodzenia spokojnego tłumy

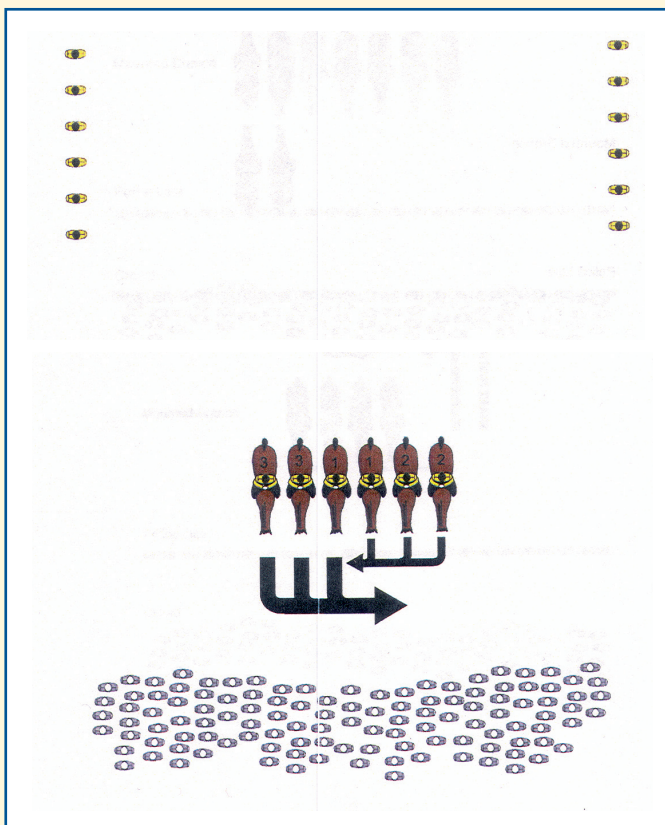
■ Sposób zamknięcia konnego kordonu przed tłumem

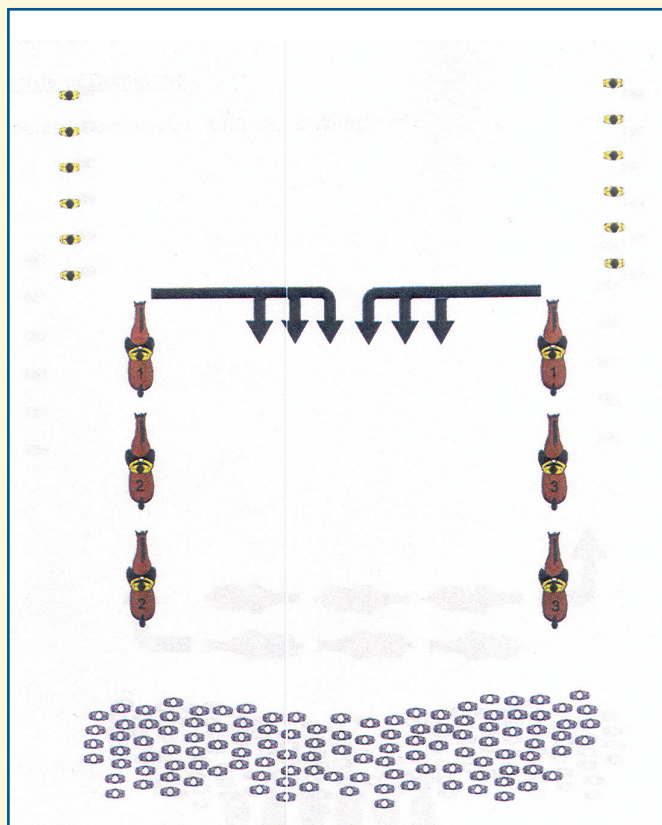
■ Przemieszczanie pododdziału konnego z pozycji wyjściowej przed front szyku pieszego (sytuacja pierwsza)

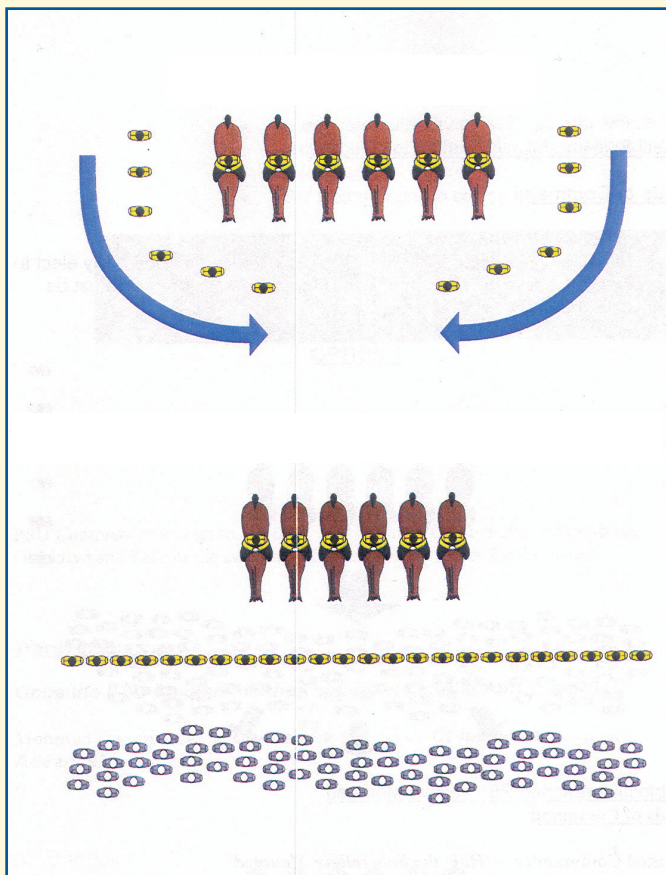
■ Przemieszczanie pododdziału konnego z pozycji wyjściowej przed front szyku pieszego (sytuacja druga)

■ Przykładowy schemat działania pododdziału konnego podczas „zdobywania terenu”

SŁUŻBA KONNA

■ Formowanie pozycji wyjściowej pododdziału konnego (sytuacja trzecia)

■ Fot. nr 8. Metropolitan Police – powrót ze szkolenia

■ Fot. nr 9. Uczestnicy wymiany, grupa 3 – Preston podczas realizacji patrolu konnego w składzie: (od lewej na koniach) sierż. szt. Janusz Micał – KWP Rzeszów, st. spec. Danuta Bielawska – KWP Poznań, asp. Dariusz Małkowski – KSP, podkom. Izabela Dobrowolska – CSP, st. sierż. Przemysław Wiza – KWP Katowice oraz podinsp. Tadeusz Szurlej – KWP Rzeszów (stoi).

PODSUMOWANIE

Wymiana doświadczeń w ramach projektu pozwoliła na wyciągnięcie poniższych wniosków, które zawierają najważniejsze sugestie uczestników:

- Standaryzacja wyglądu koni służbowych, w tym rzędu jeździeckiego, tak jak w przypadku brytyjskich jednostek konnych Policji, może wpłynąć pozytywnie na poprawę wizerunku i promocję Policji w polskim społeczeństwie.
- Należy dążyć, aby główną zasadą było, iż minimalna liczba szkoleń pododdziału konnego z pododdziałem pieszym była taka, jak w brytyjskich jednostkach konnych – 12 w roku. Ponadto niektóre zaprezentowane elementy taktyki działania pododdziału konnego z pododdziałem pieszym warto zastosować w szkoleniach realizowanych w komórkach konnych Policji.
- Wskazane jest, aby minimalna liczba koni służbowych w poszczególnych jednostkach konnych Policji była na poziomie 12. Tylko taka liczba koni służbowych może efektywnie realizować zadania służbowe.
- Należy dążyć, aby standardem funkcjonowania komórek konnych Policji była ich mobilność, uzyskiwana dzięki zabezpieczeniu liczby środków transportu do przewozu koni adekwatnej do stanu posiadanych koni.

Summary

Exchange of experiences between Poland and the British Mounted Police

On 18-25 of May 2014 the meetings took place in the frames of the project entitled "No rider who has possessed his art properly, considers himself perfect – international exchange of knowledge and experiences between the Polish and British Mounted Police", implemented by Provincial Police Headquarters in Katowice. The Polish delegation consisted of a group of 20 representatives: 2 officers of Armed Forces of the Republic of Poland, 2 officers from the Border Guard and 16 representatives of provincial/metropolitan headquarters of the Police, that have at their disposal service horses, as well as offices from Police Training Centre in Legionowo. While choosing the representatives from national units a principle was adopted that participants of the project should have in their service a direct contact with horses, by the realization of their duties with the use of them, or officers taking part in their training.

During the exchange of experiences the British partner presented chosen methods of training of service horses and policemen-riders, the tactics and technique of cooperation of the horse sub-unit with the foot sub-unit, as well as the way of maintaining, care and nutrition of service horses. Moreover, officers from the Polish Police could participate in the presentation of riding skills performed by policeman-riders in Metropolitan Police Mounted Branch. The exchange of experiences between the Polish and British Mounted Police will certainly contribute to better and more effective training of Polish policemen-riders and service horses.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP